

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
★ Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
★ Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), SEPTEMBER 27, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 225

Izolacija bi pomenila pogin za Zed. države

Predsednik Truman svari proti kolebu, ki bi osamili Ameriko

WASHINGTON, 26. sept. — Predsednik Truman je danes na konferenci s časniki reško postavil, da bi vsako gibanje, ki bi ustvarilo novo izolacijsko politiko, neizogibno postavilo Ameriko na pot, ki bi ji prinesla pogin.

Potem pa je predsednik z brzico strojno puške podal odgovore na vrsto vprašanj, s katerimi je začrtal vlogo Zedinjenih držav v svetovni politiki. Med drugim je izjavil sledeče:

Sedanja okupacijska organizacija na Japonskem je bila organizirana od strani vseh zainteresiranih vlad, kar očividno pomeni, da so imele pri tem besedo Rusija, Britanija in Kitaj-

Theodore Andrica na obisku pri Ferlugovih v Konkonelu

Z obiska v Konkonelu pri Ferlugovih je clevelandški časnikar Theodore Andrica poročal sledeče:

Par milj od Trsta, na poti proti občini, je vas Konkonel, ki cepi na vrhu tako strmega hriba, da je avto komaj splezal po klancu.

Ako bi se v Konkonelu dalo živeti od lepote tržaškega zaliva, bi bil to imeniten kraj. Ker pa tega ni tako, ima vas, ki šteje 56 hiš in okrog 300 oseb, zelo težak boj za obstanek.

To in še mnogo drugega sem zvedel, ko sem obiskal družino Mrs. Fannie Stavanje z 18218 Nottingham Rd., ki me je prosila, predno sem odpotoval iz Clevelanda, da poizvem, kaj se je zgodilo s Konkonelom in Ferlugovo družino.

Mr. Andrica

Niso mogli verjeti, da je prišel Amerikanec

Oče Mrs. Stavanje, 82-letni France Ferluga, je počival v kuhinji pri odprtem ognjišču, ko sem stopil v hišo. Akoravno so prijatelji, s katerimi sem prišel, govorili slovensko, je bilo ljudem težko prepričati, da sem dospel iz Amerike, da vidim, kako se imajo.

Mrs. Jožefa Tomec, Ana Tomec in Marija Tomec so sestre in svakinja Mrs. Stavanje, ki so bile v hiši. Potem je prišla Ivanke Vremec, istotako od številnih Ferlugove družine. Sliko so dopolnili trije vnuki in vnujkinje. Med otroke sem razdelil tri kose čokolade in povedano mi je bilo, da dva izmed otrok nista nikdar prej videla čokolado. To je lahko razumeti, ako veste, da stane kos čokolade na črnem trgu \$1.

Suša napravila mnogo škode v vinogradih

Konkonec se nahaja samo par milj od Trsta, toda vas je popolnoma slovenska. Vaščani so se pravkar pripravljali na trgatve, kajti grozdje in vino sta tukaj glavna vira dohodkov. Letos bo trgatve vsled daljše suše bolj pičila. Kadar vinogradi slabo obrodijo, je to velika tragedija za te ljudi, kajti celo ob času dobrega pridelka, ne pokrijejo dohodki od vina več kot življenjske stroške za štiri mesece v letu. Za preživljanje.

Antona Ferluga, sina sestre Mrs. Stavanje, ni doma. Nemci so ga 10. junija 1944 pograbili in odpeljali v nemško suženjsko taborišče v Nemčiji. Od tedaj niso več slišali od njega. Družina upa, da se nahaja v kakem begunskem taboru, odkoder bo poslan domov.

ITALIJA UP NA DIREKTA POGAJANJA Z JUGOSLAVIJO

RIM, 26. sept. — Italijanski ministri predsednik Ferruccio Tagliacarne je danes na seji provizorskega parlamenta izrazil upanje, da se bo sporna vprašanja z Jugoslavijo rešila potom direktivnega pogajanja z jugoslovansko vlado.

Društvene zastopnike in podružnične, ki so včlanjeni pri prav prijazno vabi, da se udeležijo seje, ki se bo vršila jutri v prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. To bo važna seja radi priprav za prihodnje leto, ki se ima vršiti na nedeljo, 28. oktobra.

REDNA SEJA

Jutri večer ob 7.30 uri se bo vršila redna mesečna seja društva Zavedni sosedje št. 158 v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeno, da se udeleži polnopravnosti.

Dom Franceta Ferluga

Nekega drugega nečaka Ferlugovih, 19-letnega Antona Tomeca, so Italijani vzeli pred dvema letoma in vtaknili v takozvani kazni batalijon, katere

AVSTRALIJA ZAHTEVA GLAS ZA VSE NARODE

LONDON, 26. septembra. — Avstralski zunanji minister Herbert V. Evatt je nocoj zahteval, da imajo glas pri sklepanju mirovni pogodbi vsi narodi, ki so se borili proti osi in ne samo velika petorica.

Evatt je podal svojo izjavo na konferenci s časniki, med tem, ko se konferenca sveta zunanjih ministrov, ki ima skleniti mirovne pogodbe z Italijo in balkanskimi državami, bliža svojemu zaključku.

Avstralski minister je rekel, da naj sedanja konferenca vključi vse narode, ki so se borili proti tiraniji, ali pa pojasni, da je sedanja konferenca samo priprava za končno mirovno konferenco.

Tudi od mladega Tomca ni družina več slišala, odkar je zapustil dom.

Večina mladih vaščanov se pridružilo partizanom

Poleg omenjenih, so Nemci in Italijani odpeljali iz vasi še šest drugih mladih moških, o katerih usodi ni nič znanega. Večina mladih moških iz Konkonela se je borilo s Titovimi partizani in se še vedno nahajajo v jugoslovanski armadi onkraj Trsta, večji del okrog Ljubljane.

Imena otrok v družini so izvrsten primer, kako so Italijani na vse mogoče načine poizkušali poitalijančiti tukajšnje Slovence. Mala hčerka Ivanke Vremec je bila nasiloma imenovana Edea, medtem ko se je osemletnemu sinčku Ferdinanda Ferluge dalo ime Umberto.

Sodba indijskih voditeljev glede britskih predlogov

NEW DELHI, Indija, 24. septembra (O.N.A.) — Poslednji angleški načrt za samo-upravo Indije, katerega sta naznanila Indijcem ministri predsednik Attlee in kraljev namestnik Wavell, ni niti presenetil niti osupnil političnih krogov v Indiji.

Vse-indijska kongresna stranka ni dala danes nobenega komentarja, ker je eden njenih odborov na delu, da načrt prouči in obdela. Mohamed Ali Jinnah, vrhak muslimanske lige, pa čaka in namerava pregledati angleški načrt šele, kadar bo objavljen v tisku. Njegovo naziranje je znano — po njegovem je edina rešitev indijskega vprašanja mogoča le na podlagi ustanovitve Pakistana, t. j., delitve dežele, ki bi pomenila ustanovitev posebne muslimanske države, neodvisne in z muslimskimi večino prebivalstva.

Dvomijski, da bo Anglija zapustila bogastvo Indije

Eden zmernih prvakov vse-indijskega kongresa, Palchiar, je dejal vašemu korespondentu v posebnem intervjuu, da so "Britanci popolnoma bankrotni," ter da radi tega nikakor nečejo za Indijo in njenih bogastev.

"Ta zadnja procedura," je dejal, "katero zdaj predlagajo, bi zavlekla končno ureditev leta in leta. Če prve volitve bodo zahtevale najmanj šest mesecev. Potem pa pride ustavodajna skupščina, ki bi vzela še mnogo več časa. Razven tega pa ne bo mogoče najti nobene rešitve, dokler Angleži zahtevajo, da mora priti najprej do popolnega sporazuma med vsemi indijskimi strankami. O tem sem bil prepričan že takoj po konferenci v Simli."

Zapiranje voditeljev, da ne morejo biti voljeni

Krogji okoli vse-indijskega kongresa se trpko pritožujejo radi samovoljnega zapiranja indijskih političnih prvakov, ki so na ta način postavljeni na led, tako da jih narod ne more voliti. O tem vprašanju niso Angleži črhnili niti besedice, naglašajo ti indijski krogi.

Indijci pravijo, da so demokratske volitve popolnoma nemogoče, dokler obstajajo take razmere. Obenem pa so v največjem protislovju z nedavnimi izjavami kraljevega namestnika Viscounta Wavella, ki se je bil izrazil, da so "vsem in vsakomur znane velike težkoče,

Celebrezze je bil prva priča proti Geo. Matowitzu

Včeraj se je v mestni hiši začelo zaslišanje pred civil service komisijo, pri katerem sedi na zatočni klopi policijski načelnik George J. Matowitz, ki je bil odstavljen pod obtožbo, da je dopuščal profesionalno gamblersstvo.

Zaslišanje je otvoril mestni pravdnik Les C. Howley, ki je poklical varnostnega ravnatelja Franka Celebrezze-ja kot prvo pričo. On je rekel, da je Matowitza ponovno pozval, da nastopi proti gamblerskim lokalom in da so mu bila poslana imena in prostori, kjer se nahajajo igralnice, da pa je bila policijska akcija v 95 procentih slučajev brezuspešna.

Rezultat tega je bil, da so bili pred nekaj meseci trije policijski inšpektorji suspendirani, je rekel Celebrezze, naker je obrambni odvetnik Corrigan hitro pristavil, da so bili vsi trije inšpektorji po zaslišanju pred civil service komisijo pronađeni nekrivim in postavljeni na svoja stara mesta.

Časnikarji in policija pozvani, da pričajo

Navzoč je župan Thomas A. Burke, ki pazno zasleduje potek zaslišanja. Predno je bilo včerajšnje zaslišanje zaključeno, se je začelo izpraševanje Celebrezze-ja od strani obrambnega odvetnika.

Mesto je poslalo pozivnice na več časnikiarjev, ki so pred kratkim poročali o odkritju gamblerskih lokalih, in pričakuje se, da bo poklicanih na izpričevanje proti svojemu šefu tudi več članov policijskega departmanta. Poglavitni od teh bo detektivni poročnik Cavallo.

Naši fantje-vojaki

Na dopust je prišel S 2/c Frank Pajek, sin Mr. in Mrs. Jack Knafelc, 701 E. 159 St. Prišel je iz Sampson, N. Y., kamor se bo vrnil 2. oktobra. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Nov grob

GREGOR GRBEC

Kot smo že včeraj poročali, je preminal Gregor Grbec, star 60 let, stanujoč na 1175 E. 61 St. Doma je bil iz vasi Verbiča, fara Trnovo, kjer zapušča brata Jožefa. Tukaj je bival 35 let in zapušča sestrično Josephine Kastelic, stanujoča na 4724 E. 94 St., Garfield Heights, ki oskrbuje pogreb. Pogreb se bo vršil v petek ob 8:15 uri zjutraj iz Josip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

OTVORITEV GOSTILNE

Dobro poznana Mrs. Antonia Svetek, bo v soboto imela formalno otvoritev svoje gostilne na 768 E. 200 St. Svojim gostom bo postregla z fino pijačo in prav okusno pripravljeno kozarčko večerjo. Postrežba bo prijazna in najboljša. Priporoča se rojakom za obisk.

PREVZELI TRGOVINO

Poznani rojakinja, Pepca Lach in Rozi Kern sta prevzeli delikatesno trgovino na 4911 Bridge Ave. Postregli bosta z raznimi mehkim pijačami in sladoledom ter pivom in vinom.

Držanje tajnosti bo oviralo znanstveno delo

"Nekateri teh mož pravijo, da bi bilo nesmiselno predstavljati si, da znanstveniki in inženirji drugih narodov ne bodo sposobni iznajti vsaj ene izmed metod, ki smo jih mi iznašli, ali pa da ne bi odkrili novih metod za izdelovanje atomske bombe.

"Nekateri sodijo, da bodo celo malj narodi z omejenimi sredstvi sposobni producirati atomske bombe v teku dveh do petih let.

"Ena stran tega vprašanja, ko je bila v javnosti skoro prezrta, je prepričanje nekaterih znanstvenikov, da bo naša tajinstvenost podžgala druge narode, obenem pa na umeten način ohromila razvoj atomske fizike in kemije v Ameriki. To je mogoče vsled tega, pravijo ti znanstveniki, ker bomo s svojo tajinstvenostjo našim lastnim znanstvenikom zaprli pot do nadaljnjega raziskovanja."

Znanstveniki priporočajo enotno svetovno oblast

Blakeslee je med ostalim re-

OBRAMBA PROTI ATOMSKI BOMBI JE NEMOGOČA; NOBEN NAROD NI VAREN PRED UNIČENJEM

Znanstveniki svarijo, da se Amerika vdaja iluziji, ako misli, da bo varna, ako obdrži tajnost bombe zase

NASHVILLE, 26. septembra — Howard Blakeslee, znanstveni urednik časniške agencije "Associated Press" je imel včeraj pred tukajšnjim Rotary klubom govor, v katerem je podal mišljenje ameriških znanstvenikov glede atomske bombe in nevarnosti, ki jo bomba predstavlja za Ameriko in ves ostali svet.

Blakeslee je rekel, da so znanstveniki, ki so delali na atomski bombi, prepričani, da bo z večjimi in številnejšimi bombami v bližnji bodočnosti mogoče v teku nekaj dni popolnoma uničiti večino prebivalstva, industrije in mest katerega koli naroda.

"Oni, ki so govorili z menoj glede obrambe," je rekel Blakeslee, "so izjavili, da kot znanstveniki ne morejo nuditi nikakega upanja za kako specifično obrambo proti atomski bombi."

Poleg tega utegne razvoj roketnih letal ustvariti položaj, ko bo napadeni narod uničen v teku nekaj ur, oziroma prej ko bo sploh mogel organizirati obrambo kakršnekoli vrste, svarijo znanstveniki.

Drugi narodi bodo kmalu iznašli tajnost bombe

"Ena važna razlika v mišljenju, ki sem jo našel med znanstveniki," je izjavil Blakeslee, "se je tikala dolgotrajnosti časa, ko bodo tudi drugi narodi sposobni izdelovati atomske bombe, ne glede na to, če mi odkrijemo proces njenega izdelovanja ali ne.

"Sodba v tem pogledu je različna. Nekateri znanstveniki sodijo, da bo vzelo dve leti, drugi pa mislijo, da bodo drugi odkrili našo tajnost v teku dvajset let.

"Govoril sem z okoli tisoč znanstveniki, ki so delali na projektih, ki so producirali atomsko bombo. Nekateri teh znanstvenikov, zlasti mlajši, podarjajo, da oni, ki zahtevajo, da obdržimo tajnost bombe zase, s tem ne zavajajo toliko tujih narodov kot Ameriko samo.

Prof. Laski zahteva ukinjenje odnošajev z vlado gen. Franca

LONDON, 25. septembra. — Prof. Harold J. Laski, predsednik britske delavske stranke, je danes pozval Zedinjene države in Anglijo, da umakneta diplomatsko priznanje režimu generala Franca v Španiji.

Laski je v radijski oddaji, ki je bila poslana v Zed. države, žigosal Francovo režim kot produkt anglo-ameriške diplomacije in njene politike "nevmešavanja". Napadal je tudi načrt za obnovu monarhije v Španiji. Kakor znano, se španski pretendent Don Juan že dalj časa pogaja s Francom glede povratka v Španijo.

Glede Don Juana je profesor Laski rekel, da si v veliki naglici prizadeva, da bi se privadil vokabularija štirih svobod, o katerih pa očividno nima niti najmanjšega pojma.

Sovjetska vlada obnovila diplomatske stike z Madžarsko

LONDON, 26. septembra. — Moskovski radio je nocoj naznanil, da je Rusija obnovila diplomatske odnošaje z Madžarsko. Tozadevna izjava pravi, da se je to storilo z ozirom na pomoč, ki jo je Madžarska nudila v vojni proti Nemčiji in ker je lojalno izpolnila pogoje premirja.

To naznanilo je bilo podano neposredno za petami govoric v diplomatskih krogih, da se vlada Zed. držav pripravlja, da prizna sedanji režim na Madžarskem, ki je bil organiziran pod pokroviteljstvom Rusije.

Istočasno se poroča z Dunaja, da je konferenca provinčnih zastopstev odobrila resolucijo za splošne volitve 25. novembra in da je bila formirana nova "vseavstrijska" vlada, kateri stoji na čelu sedanji provizorični kancelar Karl Renner.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-13
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES: (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalca v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

E. Yapou (O. N. A.)

Vloga nove Kine v pogajanjih zunanjih ministrov v Londonu

Navzlic temu, da se mnogo piše o londonski konferenci, je vendar najti jako malo podrobnih vesti o držanju kitajske delegacije na tem sestanku zunanjih ministrov petih velesil, ki pišejo versajski mir iz leta 1945.

Pozornost vsega sveta je ostala osredotočena ves čas od začetka konference le na izjave in sestavo delegacij ostalih štirih velesil, katerih predstavniki imajo neposredne interese v Evropi sami. Kina in njena delegacija pa sta ostali več ali manj neopazeni.

Toda to nas ne sme varati. Vloga, katero je igrala Kina v teh posvetovanjih in katero še vedno igra v njih, je važna in pomembna. Kina je edina velesila, ki nima nobenega neposrednega interesa v evropskih vprašanjih. To ji daje možnost, da v vseh posameznih zadevah zares nastopa v smislu načel, ki so bila začrtana na prapor zedinjenih narodov na konferenci v San Franciscu in potem vpisana v besedilo čarterja Zedinjenih narodov.

Kitajski delegati na zboru zunanjih ministrov so se postavili na stališče, da ne more biti miru, ako svet ne postane varen. Kot primer tega kitajskega stališča, naj navedem njeno zahtevo v teku debate glede varuštva nad kolonijalnimi narodi, da to varuštvo ne sme biti v nobenem slučaju trajnega značaja, temveč le prehodno, ter da mora biti v vsakem posameznem slučaju izrecno navedena doba, koliko časa se ga bo izvajalo.

Kina se je tudi dokaj odločno izrazila v prilog kolektivnega varuštva in proti individualnemu varuštvu za kolonije in kolonijalne narode.

Vzporedno s tem stališčem Kine, katero je njena delegacija krepko zagovarjala, je tudi njeno naziranje v pogledu mirovnih pogodb z deželami Hitlerjevih satelitov. Kitajska delegacija je tu zopet z veliko vnemo in skrbnostjo naglašala, da je potrebno dati vsem tem deželam možnost, da nadaljujejo svoje nacionalne življenje, da se razvijajo in da preuredijo svoje domače politično življenje v demokratičnem pravcu.

Kitajska delegacija je poudarjala, da je povsem mogoče, za vse te satelitske države, ki so bile v vojni zaveznice Hitlerjeve Nemčije, da začno novo življenje. Kitajci so mnenja, da bodo ti narodi postali zdaj miroljubni, ker bodo sprevideli, da je cena, katero je treba plačati za zločin agresije, strahovito visoka tudi za narode drugega reda.

Glede Trsta pravijo člani kitajske delegacije, da so z vsemi svojimi silami podprli idejo načrta za internacionalizacijo tržaškega pristanišča, ker so mnenja, da morajo naprave te luke služiti interesom vseh narodov centralne Evrope. Ta slučaj je drugačen kot na primer vprašanje luke Dairen, ali Dalnji, kot jo imenujejo Rusi, ki je bila nedavno proglašena za odprto luko, ki bo imela služiti interesom dveh dežel — Kine in Rusije.

Glasom delegatov Kine v Londonu, se ima Kina pritožiti edino le proti eni državi — Italiji. To pa radi tega, pravijo kitajski delegati, ker je Italija edina sila, ki dozdaj še ni preklicala in se odpovedala svojim pravicam koncesij v Kini.

Ta zadeva gre nazaj do leta 1861, ko je tedanja Kina privolila v to, da dobi Italija nekaj kvadratnih milj ozemlja vzdolž reke Tientsin. Na tem prostoru je Italija potem sezidala par barak in nekaj skladišč.

Kitajska delegacija, ki se nahaja v Londonu, zastopa s poudarkom stališče, da bi se morala Italija odpovedati pravicam, katere ima na podlagi te stare pogodbe, s posebno izjavo, brez vsake zveze s sedanji razgovori glede mirovne pogodbe. Kina ne želi, da postane ta odpoved Italije del pogojev njene sedanje mirovne pogodbe.

Ali že veste . . .

in da je človek, ki se bavi s telesnimi vajami, onkraj 40. življenjskega leta skoro še bolj potreben sportno - zdravstvene nege, kakor pa mladostni sportnik, tudi če je bil v svoji mladosti dober sportnik?

Pridobivajte nove članice k "Progressivnim Slovenkam". Edina izobraževalna in kulturna ženska organizacija med nami. Kampanja je v polnem teku! Kateri krožek bo odnesel prvo nagrado?

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
 Ustanovljene dne 4. februarja, 1934. Inkorporirana dne 27. junija, 1938.

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR "PROGRESIVNIH SLOVENK"

Supreme Board Members of "Progressive Slovene Women of America"

PRESEDNICA: Cecilija Subelj

I. PODPRESEDNICA: Agnes Zalokar

II. PODPRESEDNICA: Millie Bradac

TAJNICA: Josie Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave.

BLAGAJNICKARICA: Marion Bachel

POMOŽNA TAJNICA: Joyce Gorshe

ZAPISNIKARICA: Frances Gorshe

NADZORNICE: Jennie Skrl, Anna Pollock, Mary Ster, Mary Golob

PROSVETNI ODBOR: Justine Pretnar, Mary Vogrin, Eleanore Kline, Frances Hudovernik, Gusti Frančeskin, Mary Zakrajšek

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, Ohio

Zena, izkoristi pridobljeno svobodo pravilno in korakaj z duhom časa naprejš!

O RAZLIČNIH VPLIVIH

Kakor je z vsem, kar živi, raste in se razvija na tem svetu, tako je tudi s kulturo ali omiko posameznika ali celega naroda. Na kakršnih tleh in okoliščinah, pod kakršnimi voditelji in učitelji se razvija, taka postane.

V kraljestvu narave vemo na primer, da je sadje, sočivje in rastlinstvo v gotovih krajih ali deželah veliko žlahtnejše in okusnejše, kot v drugih. Vzroke za to najdemo v rudniških snoveh zemlje in kajpada v podnebju dotične okolice. In ta zavžita hrana in gotovo podnebje ima dalje svoj vpliv na ljudi, ki tu žive. Upliva na njih zdravje, razpoloženje, itd. Gotovo ste že opazile celo med nami, ki prihajamo iz majhnega naroda, da skoro lahko na videz povemo iz katerega dela domovine, kdo prihaja. Gorenjci, so na primer v splošnem resnejši in redkobesednejši od Dolenjcev, Notranjcev ali Primorcev, ki so bolj živahnega razpoloženja. Vzrok — Gorenjci so bližje snežnim planin, kjer je ostrejši in hladnejši zrak, torej niso tako temperamentni.

Ljudje iz južnih krajev so navadno bolj razburljive narave kot oni, ki prihajajo iz mrzlejših krajev. Cesto pravimo, da so ljudje v tropskih krajih leni, toda to lenobo je pripisovati vročemu in soparnemu ozračju, ki upliva na ljudi, da nimajo toliko energije za delo. Upliv je viden tudi v narodnih popevkah. Iz vročih, soparnih krajev prihajajo omamljujoče uspavačoče zapeljive melodije, iz krajev, kjer je zrak čist in mrzel, so melodije krepke, oživljujejo in okrepujoče.

Anglija ni naprimer nikdar slovela radi svojih lepotic, niti radi veselih ljudi. Pa kako bi tudi? Saj na zemlji, ki je pretežno del leta zavita v meglo, ki prihaja iz morja, ne morejo imeti ljudje vedrih lic in vesellega razpoloženja. Skozi stoletja pusti vreme in podnebje na ljudeh svoje neizbrisne sledove.

Zato je tudi kultura vsakega naroda drugačna, ker ji dajejo obliko in jo vodijo našim očem nevidne sile. Na delu je nebroj uplivov.

Nemškemu narodu so naprimer vedno priznavali red in disciplino kot nekakšno posebno "vrlino". Toda pogledimo, kam jih je ta njih pretirana "vrlina" ali "kultura" privedla! — Razvila jih je v eno najkrutejših človeških plemen na zemlji. In zakaj? Zato, ker se je vsa njih kultura razvijala mesto pod uplivom srčne dobrote, pod uplivom mrzle discipline.

Ukaz višje oblasti, ukaz predstojnika pa bodisi v šoli, pri delu, v armadi ali kjerkoli je nadkriljeval moralni čut, kaj je prav in kaj ni. Ljudje pod takim disciplinarnim vodstvom morajo postati prej ali slej moralno otopeni oziroma degenerirani na stopnjo divje živali. Groba disciplina je ubila in podredila vse, kar so ustvarili skozi stoletja, grobemu egoizmu in

bestijalnim instinktom, ki so se v taki človeški-kasarni morali razviti in nemški narod moralno tako bankrotiral, da ni imel več moči niti volje ustaviti se ukazom voditeljev.

Ravno to nam daje spoznavati, da kultura, ki se poraja in razvija pod železno roko, kjer je vse, kot na žnorce, ni pristna, ni priručna, pač pa okorela, mrzla in brezčutna in posledice take "kulture" so usodapolne. Vodijo v propast in ne v življenje.

Prava človeška kultura se poraja, oziroma ima korenine v toplih človeških srcih in se more razvijati in uspevati le v ozračju bratskega sočutja in razumevanja in ne pod mrzlo mašinsko disciplino.

Tu nam prihaja na misel zgodba, katero smo čuli o dveh kapelnikih pri neki mornariški godbi. Eden je bil tako strog in je vztrajal pri taki disciplini, da se je zgodilo, da so bila tla pod stolom enega ali drugega godbenika mokra, kot posledica prestanega strahu. Toda godba vspričo tega ni nič kaj napredovala. Pa je prišel na njegovo mesto drug kapelnik, dobra in blaga duša in med godbeniki je nastalo novo navdušenje in vsak je dal iz svojega instrumenta vse, kar je mogel. Kmalu je dobila godba sloves, kot ena najboljših. In ime slednjega je bilo Franc Lehar!

S tem našim pisanjem pa ne mislimo reči, da red ni zaželjen. Saj brez istega je življenje nemogoče, menimo le, da naj pride bolj iz notranjega nagiba, iz spoznanja, da se moramo držati reda in točnosti iz spoštovanja in čuta do svojih bližnjih in ne iz strahu pred kaznjivo, karanjem ali jeziki.

Dokaz, koliko se da narediti v takem ozračju, so nam pač doseženi uspehi pri naših narodnih domovih, podpornih organizacijah, ter posebno pri naših dramskih in pevskih skupinah in zadnjih par let smo posvetili mnogo naših energij delu v pomoč naši trpeči domovini.

Pri vseh teh podvzetjih smo sodelovale "Progressivne", kot vsi naši zavedni društveni delavci in delavke, popolnoma prostovoljno. Nihče nas ni k temu silil, a vendar smo delale in žrtvovala z vnemo in veseljem v zavesti, da delamo to, kar vemo, da je prav.

Delajmo enako tudi v bodoče! V nedeljo 7. oktobra bo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. velika kulturna prireditev pod pokroviteljstvom SANSa. Pridite vsi in vse iz vseh delov Clevelanda in tudi od drugod, kajti v domovini so krvavo potrebni naše pomoči. Podprimo našo kulturnost s konkretnimi dokazi — da nam bije v prsih čuteče srce do trpečih bratov in sester!

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

Prijateljci v spomin

Jutro v Greenwoodu

Solnce vzhaja v vsej svoji krasoti in srebrne kaplje dežja, kateri je padal preko noči, se iskrijo na drevesnih listih . . . po radio prihaja krasna melodija pesmi "Three o'clock in the morning" . . . meni pa hitijo misli nazaj v preteklost, in zdi se mi, kot da čujem v sanjah Iđin glas. Saj to je bila vendar njena pesem!

Pesem, katero je tako ljubila in melodija, ob kateri je plešala poslednjikrat v življenju — Odiči je morala v dolino tihote v rani mladosti. Zapustiti je morala življenje, katerega je tako ljubila in katerega je uživala tako malo časa.

Odšla je od nas ali vendar, kadar čujem zvoke tega neumrljivega valčka, se mi vedno zdi, da bova kar naenkrat vide-la Ido priplesati iz kake sobe: "Come Ann, just one more waltz with you!"

Mogoče je poteklo 23 ali 24 let, odkar sem jo prvič videla plesati v Slovenskem Narodnem Domu z njeno sestro Mary. Bila je par let mlajša od mene in pravecavi "Tom boy", sloke postavice, plavih oči in preproste in odkritega vedenja. Na prvi pogled se ti je morala prikupiti in takoj sem si jo želela imeti za prijateljico. Spolnila se mi je želja. Postali sva si resnični prijateljici, kakor tudi z njeno sestro Mary.

Koliko smeha in nedolžnega veselja smo preživele skupaj me tri! Ko smo delale skupaj v tovarni, smo se domov grede ustavile v pekariji, kjer smo si kupile vsaka po en "lady lock". Mrzlo je bilo, da nam je kar sapa zmrzovala na ustnicah, me smo pa jedle in se razposajeno smejale domov gredoč. Kaj nas je brigalo! Bile smo mlade in brez skrbi!

Ne dolgo po teh srečnih dneh je Ida zbolela in po trimesečni boleznii je odšla od nas. Bilo ji je komaj 18 let.

Njeno življenje je bilo polno britkosti v starem kraju za časa vojne. Več let sta prebili s sestro kot begunkin. Velikokrat mi je pripovedovala, da ko so kuhali kavo na prostem, ker domovi so jim bili vzeti, so slišali zrakoplove in so morali hitro razliti tako težko zaželjeno kavo po ognju, da ne bi izdali svoje prisotnosti sovražnim zrakoplovom. "Lačna", mi je rekla, to je bila naša zvesta sopotnica.

Ko sta dospeli po vojni sem k materi, sta se šele čutili varni pred grozotami, katere sta pretrpeli med vojno.

Ali njej ni bilo dano uživati dolgo te varnosti, ker njena kupa življenja je bila polna. Odšla je v dolino, iz katere ni vrnitve ali spomin na Ido Košuta bo ostal vedno svež in krasen

Progressively Speaking — A Flash From

Circle No. 7

Our meeting was not held last month because of V-J Day and we are all mighty glad it finally came. So—instead we held a Victory dance at Slov. Workmen's Home. None other than the ever popular Johnny Pecon was there to play for the big crowd of over 600 people. It turned out to be a great success. The crowd certainly enjoyed itself.

We had the pleasure of having among us Mrs. Josie Zakrajšek and a few other guests from out St. Clair way not to mention the many service boys whom we were so glad to see. Let me say, that if it wasn't for Justine Pretnar's quick action in renting the hall and hiring Pecon's orchestra, that dance would not have taken place. A lot of credit also goes to all the girls, who worked so

hard to make it such a success. On August 12th the Progressive Slovene girls held their annual outing to the Metropolitan Park. We all had a nice time and the weather was perfect. Millie Bradac sure can play a nice game of tennis. . . . So, my Ester Bohinc couldn't join with us, but she was busy taking care of the new bundle of joy — a baby girl! Congratulations from all of us!

Circle No. 7 donated \$15 toward the monument to the Slovenian Vets of World War II. of the Collinwood area which will be erected at the W. Home on Waterloo Rd. The American Slav Congress donated \$10.00.

See you all at the next meeting, girls! — S. Subelj

Gospodinjski kotiček Krožki poročajo . . .

(Prispeva Ovkinkarjeva)

Bučni paj (Punkin pie)

V mesecu oktobru in na Zahvalni dan je na ameriški mizi običajno poleg drugih dobrot, tudi takozvani "punkin pie". Kolkoli je ta paj vpoštevan med nami ne vem. Vendar se mi zdi, da ne bo škodilo, če vam povem, kako se napravi, ker je zelo dober za spremembo. Vzemite torej:

- 1 1/2 skodelice kuhane in skozi sito pasirane buče (punkin)
- 1/2 žličke soli
- 1 žlička cimeta
- 2 žličke "žinzerja"
- 2 ali tri jajca
- 3/4 skodelice sladke smetane ali mleka, lahko več ali manj, kolikor pač rabiš jaje.
- 1/2 skodelice rujavega sladkorja (brown sugar) lahko več ali manj, kakor imaš pač rada sladko.

Bučni paj ima samo spodnjo skorjo, katero napraviš iz približno pet do sedem vrhnjih žlic moke, žlice in pol do dve masti in prav malo soli in mrzle vode. Najprvo vdajaj v moko mast z nožem ali s prsti prav na hitro, da se mast preveč ne razpusti, tako da imaš zmes v obliki malih grahkov. Prilivaj temu počasi po nekaj kapljic vode toliko, da se plasti moke in masti le delno skupaj sprimejo, kajti testo ne sme biti gladko, oziroma premočeno z vodo. Skupaj je drži bolj mast, nego voda. Zvaljaj to testo nekoliko, nakar zloži v tri plasti in zopet zvaljaj. To ponoviš lahko enkrat ali dvakrat nakar zvaljaj v obliko posode, v kateri boš pekla paj. Predno deneš testo v posodo ali "pie plate" jo namazi z maslom ali mastjo.

Bučno mezgo napraviš tako le. Bučo obeli razrezi in odstrani peske. Zreži na kocke in skuhaj v vodi, da je mehka. Odcedi in ohladi nakar pretlači skozi sitce v skledo. Nato primešaj sol, dišave, mleko, jajca in sladkor. Beljake jaje lahko stepeš v trd sneg in ga prideneš nazadnje v mezgo, ki je srednje gosta. Če se ti zdi preredka, prideneš lahko žlico takozvanega "corn starch". Vlij v "paj plate" in deni v vročo pečico 375 do 400 toplot. Peči tako prvih 15 minut nakar vročino malo znižaj in peči nadaljnjih 15 ali 20 minut. Paj je pe-

kakor melodija njene pesmi — "Three o'clock in the morning!" Ann.

TO IN ONO OD KR. ST. . .

Pri našem krožku imamo lo-zvesto poročevalko, našo tajnico. Na zadnji seji smo razmotrivala glede predavanj, je bila pa zelo zaposlena s svojim tajniškim delom. mizi in sem si mislila, da mi ni slišala našega sklepa. bo skušal dobiti naš krožek skupno s krožkom št. 7. nega dobrega predavatelja, prihodnji november.

Zadnjih par let nismo jale predavanj. Seveda je glavni vzrok ali zapreka, zaposlenost. Naše članice pa zelo pogrešale, ker iz vnanj in diskuzij se človek sika nauči.

Piknik, ki se je vršil v je bil zelo uspešen, posebno vpoštevam, da se je vreme ko kisl držalo. Članice št. 3 so nas ob tej priliki štale v velikem številu. ko je bil uspešen piknik št. 3 v začetku tega meseca vkljuz hudi vročini, ki je vdrorani. Med navzočimi je dalo prav veselo razpoloženje. Upam, da so tudi finančno le.

Članice Progressivnih Slovenk so poleg svojih resnih aktivnosti tudi jako družabne. Tako je izrazil o nas marskdo, prvič posetil kako našo ditev ali zabavo.

Naš krožek ima namen rediti igro meseca februar. Dosedaj je bila zelo uspešna vsaka igra, katero smo vile na oder Progressivne in bo gotovo tudi sedaj, vsaj upamo.

Zadnji dve naši seji nista tako obiskani, kot običajno. Vzrok je bila kajpada huda čma. Upam, da prihajajo ko bo že bolj hladno, obiskobilnem številu.

(Dalje na 3. strani)

čen, kadar vtakneš vanj trebec in pride ven čist. Na hu takega paja deneš lahko izreden približek stepene ke smetane, katero sedaj lahko dobiš na trgu.

Sladko zelje

Za to zelje rabiš lahko njevo ali navadno zeleno. Zreži ga prično tako kot za solato. Popari v vodi. V kozici pa razgrej žlic masti, (lahko od kake čenke). V vročo deni pa sladkorja, ko je že premen, dodaj še malo zrezane bule in dve žlici moke in vse dobro rumeno, prideni javkasto, prideni ocedeno prišli malo kisa in juhe ali de, dodaj nekaj zrn kumne osoli. Pusti počasi vreti, skuha.

Pismo iz Stranske vasi pri Ljubljani

Mrs. Minka Kramer, ki s svojim možem vodi gostilno pod imenom Kramer's Grill na E. 185 St., je prejela sledeče pismo od svoje sestričine Nežke Kozamernik iz Stranske vasi pri Ljubljani, ki se glasi:

"Draga Minka! "Po dolgem in težkem času se Ti zopet oglašam s pisanjem. Morda se boš začudila šele sedaj. Toda ne misli si zakaj! Imeli in pretrpeli smo veliko gorja in težav. Sedaj smo pa osvobodjeni in smo zadihali zopet svobodno in srečno. Štiri leta smo preživeli pod okupatorji, ki so nas mučili in trpinčili. Kdor to poskuša in trpi, šele ve, kaj so tuji.

"Veš, Minka, ne bom Ti mogla vse tako natančno popisati, ker to je preveč in premučno. "Trpeli smo telesno kot živo. Pri nas v družini smo doživeli veliko gorja. Dne 8. maja 1942 so ustrelili Italijani Jernejkoto. Predno je padel, je bil obsojen, da je partizanom nosil hrano v gozd, nakar so ga pretrpeli in odvedli na karabinersko stanico, zasliali pet minut, nato napodili proti neki vodi, in je z dvignjenimi rokami prosil in klical Marijo na pomoč, kazal sliko z ženo in otroci, da bi ga spustili; padlo je pet streliv na njega, nakar so ga vrgli v vodo.

"Nam so šele sporočili nekaj ur pozneje, kaj so naredili z njim. Ležal je v vodi. Drugi dan so ga prepeljali v mrtvašnico, kjer je ležal s šestimi tovariši. Teden pozneje smo ga pokopali tako kakor psa. Brez zvonjenja, brez pogrebcev, brez duhovna. Kakih 20 do 30 metrov smo bili odstranjeni od njegovega groba, ata in Janez pa sploh nista smela priti na pokopališče. Pokopali so vse šest tovarišev na enkrat. Niti otroke niso pustili bliže. Potem si lahko misliš in predstavljajš, kako je bilo.

"Drugo gorje je bilo, ko so odvedli Janeza 9. septembra 1942, italijanski vojaki v internacijo. Na Rabu je bil štiri mesece, nato je prišel v Treviso in v Gonars, kjer je preostal veliko gorja. Bil je v internaciji 13 mesecev in še nazadnje sem šla sama po njegova v logar v Gonars, kjer je bil operiran. Če bi Ti jaz mogla vse to popisati, kaj je preostal, koliko je bil lačen in mučen, to Ti ne morem!

"Takoj drugi dan po aretaciji Janeza so obkolili hišo in vzeli ata in obe lovski puški. Za puške je bilo izdano dovoljenje, toda ni pri tej drhalji nič veljalo. Ako ne bi preprosili, bi ustrelili še ata in tako so jih spustili v nekem grabnu.

Allied Prisoners' Aid

Evelyn Gore-Symes, 25-year-old English girl, who spent seven years in Budapest. Through the German occupation, she aided scores of Allied prisoners to reach safety.

Oglašajte v... Enakopravnosti

"Veš, Minka, kar se je vse godilo tukaj za časa okupatorjev, to ni za povedati. Že letošnje leto so zopet Janeza vzeli na delo v Ribnico, kjer je moral kompati jarke. Midve z mamo sva pa ostale doma, kjer sva imele vedno dosti dela.

"V vsej tej žalosti so mama že skoraj popolnoma oslabei. Leta 1943 jih je zadela delna možganska kap. Saj to ni čudno, ko so tako živčno pretrpeli. Stanje se jim je nekoliko zboljšalo, toda na levo oko prav nič ne vidijo in tudi nekaj časa ni slišali. A v kljub vsem tem težavam in gorju smo ostali in dočakali srečno svobodo.

"V tem težkem času smo pa tudi izgubili ata, ki so umrli 8. marca 1944. Bolani niso bili skoraj nič, edino zob jih je nekaj časa bolel. V soboto so začeli stokati, kako jih zob boli in v terek so vlegli, v sredo ob pol štiri zjutraj so pa umrli. Prav hudo so naredili nam, akoravno smo že vsi odrasli, očeta pa le nimamo.

"Drugače je pa pri nas sedaj vse v redu. Janez vodi obrt na prejšnjem mestu, mama in jaz pa delava še vedno tako kot sva prej. Mogoče, da se drugo leto poročim, in, Minka, za takrat te pa že sedaj povabim, da boš prišla s te in s Tvojo družino semkaj.

"Minka je pa tudi veliko pretrpela. Imela je moža devet mesecev v nemški internaciji, kjer je preostal veliko gorja. Naši izdajalci so ga pretrpeli, da je bil ves črn in bulast, nato so ga dali v Nemčijo, kjer se mu je zelo slabo godilo. Po premagani nemški vojski, je prišel domov.

"Budotona teta Ančka je sedaj v Ljubljani. Sina Stankota je imela pri domobrancih. Sedaj je pa odšel na Koroško za okupatorji, žena pa doma čaka že tretjega otroka. Za časa okupatorja sta prav dobro živela, a sedaj ji je pa bolj slabo, ker ji Stane ne more več tako dovažati kot ji je prej.

"Žena od Jernejkota, ki je padel, se mora pa truditi po tovarni. Hodi v tobačno tovarno. Otroci so pa doma, sami sebi pripušeni. Dva hodita že v šolo, eden je pa še bolj majhen. Saj veš, da je hudo, če nimajo očeta.

"Tudi Jaka, ki je bil pri nas, je padel, zadet od italijanskih vojakov 10. julija 1942. Padel je, ko je bil pri partizanih komaj dva dni.

"Sedaj sem Ti vsaj malo opisala, kako smo se imeli v tej vojni.

"Kako je pa kaj z vami? Ali ste še vsi zdravi in živi? Tvojega sporočila po Rdečem križu smo bili jako veseli in smo si mislili, da nas vsaj vi še niste pozabili.

"Minka, sedaj Te pa povabim, Tebe, Tvojo družino in teto, da nas pridete obiskati, ker Vas bomo jako z veseljem sprejeli, kajti naša lepa Slovenija je svobodna!

"Minka, če preje ne, ko se poročim, da prideš sigurno.

"Najlepše Vas pozdravljamo vse, od največjega do najmanjšega, vsi skupaj!

"Nežka Kozamernik."

Društveni koledar

1945

- 29. septembra, sobota. — Cleveland Athletic League of S. N. P. J. ples v SDD.
30. septembra, nedelja. — Ples Kegljarskega kluba v SDD.
6. oktobra, sobota. — Društvo "Brooklynski Slovenci" št. 48 S. D. Z. priredi veselico v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
6. oktobra, sobota. — Strivers C.F.U. — ples v SDD.
6. oktobra, sobota. — Plesna veselica ob obletnici društva Svobodomiselnice Slovenke št. 2 S. D. Z. v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.
7. oktobra, nedelja. — SANS za collinwoodsko okrožje — prireditev v SDD
7. oktobra, nedelja. — Podruž-

nica št. 48 SANS priredi program popoldan in ples zvečer v korist pomoči domovini v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

14. oktobra, nedelja. — Washington št. 32 ZSZ ples v SDD.
21. oktobra, nedelja. — Cerkljsko jezero — ples v SDD.
28. oktobra, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Skrjančki" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28. oktobra, nedelja. — Betsy Ross A.F.U. — ples v SDD.

4. novembra, nedelja. — Zenski odsek SNPJ farne — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

10. novembra, sobota. — Strugglers SNPJ — ples v SDD.
11. novembra, nedelja. — VBoj SNPJ prireditev v SDD.

11. novembra, nedelja. — Podružnica št. 106 SANS obhaja svojo obletnico z igro v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

18. novembra, nedelja. — Mladinski zbor Waterloo okrožja prireditev v SDD.

25. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

2. decembra, nedelja. — Združeni bratje SNPJ ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

9. decembra, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — prireditev v SDD.

16. decembra, nedelja. — Zenski klub — ples v SDD.
23. decembra, nedelja. — Zenski klub — ples v SDD.

25. decembra, torek. — Socialistični klub št. 49 — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

30. decembra, nedelja. — Odbor za ameriške vojake — ples v S. D. D.

31. decembra, ponedeljek — Silvestrov ples zbora "Jadran" v S. D. D.

1946

13. januarja, sobota. — Zenski klub — Ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

20. januarja. — Pevski zbor "Slovan" praznuje desetletnico s koncertom v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

3. februarja, nedelja. — Zenski klub priredi ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

10. februarja, nedelja. — Blej-

ska jezero SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

17. februarja, nedelja. — Progressivne Slovenke krožek 1 prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

14. februarja, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi koncert v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

21. aprila, nedelja. — Svoboda

SNPJ — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

28. aprila, nedelja — Strugglers SNPJ — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

12. maja, nedelja. — Waterloo Grove W. C. — prireditev v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

THE SALVATION ARMY Serving 24 WAR FRONTS 97 HOME FRONTS AGAIN ON EVERY FRONT GET YOUR NEWSPAPERS, MAGAZINES AND OTHER WASTE MATERIALS INTO THE HANDS OF UNCLE SAM THE QUICKER WAY. FROM YOUR HOME TO THE MILL IN THIRTY-SIX HOURS. CALL HENDERSON 5357

DR. P. B. VIRANT — Optometrist PREGLED OČI — PREDPIS OČAL Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00 Zvečer: 6:30 do 8:30 v sredo in soboto 9:30 do 12:30 15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio v poslopju North American Banke Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

DRUGA IZDAJA ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY (Angleško-slovenski besednjak) Naročite pri: ENAKOPRAVNOSTI 6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio CENA \$5.00

Rattlesnakes at Ford's Funeral

The faithful of the Dolly Pond Church of God, surrounded by a pushing crowd of curious, bury Brother Lewis Ford, as he had wished, fondling over his open casket the rattlesnake which killed him. Preacher Ford died as the result of snake bites received during a service held near Daisy, Tenn., at which snake handling was a highlight.

Will Try German War Criminals

Left shows Francis Biddle, former U. S. attorney general, who has been named the American member of the four power military tribunal that will try the major Axis war criminals. Judge John J. Parker, of Charlotte, N. C., has been named as Biddle's alternate. Parker was nominated by President Hoover to the Supreme court but rejected by the senate.

LIČNO DELO

za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu.

Cene vedno najnižje.

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVENUE

HENDERSON 5311-5312

Cleveland 3, Ohio

SEDAJ ODPRTO

Springers 38c funt — Purmani 44c funt Race 35c funt

JACOBS POULTRY

GL 8800

Slike iz osvobodilne borbe v Sloveniji

Partizanske tiskarne v Sloveniji

Izdal Propagandni oddelek Glavnega štaba Narodne osvobodilne vojske in Partizanskih odredov Slovenije

(Nadaljevanje)

Slovenski partizanski tisk je številni, toda noben tisk na svetu ni tako drago plačan kot ta. Zato ga Slovenci cenimo. Cenimo ga pa tudi zato, ker je orožje proti okupatorju.

Slovenski narod je v neenakem boju silno trpel. Stotine vasi so danes do temelja razdejane. Slovensko ljudstvo je raztepeno po vsem svetu. Skoraj ni družine, ki bi ostala na svojem mestu, skoraj ni družine, ki ne bi imela vojne žrtve, marsikatero slovenske družine ni več.

Vendar danes z zaupanjem gledamo v prihodnost. V nas je občutek, da smo si boljše prihodnost zaslužili.

Mali, nepoznani slovenski narod preveva danes samozavest. Nismo več hlapi. V težkem boju smo dozoreli.

Svojo svobodo in pravice bomo znali braniti.

Izgradili smo si svojo vojsko, izgradili smo si svojo narodno oblast. Prvič v zgodovini bomo združeni živeli v bratstvu z ostalimi jugoslovanskimi narodi v demokratični, federativni Titovi Jugoslaviji.

Slovenski partizanski tisk
Slovenski partizanski tisk delimo v civilni in vojaški tisk. Prvega izdajajo organi in ustanove narodne oblasti, drugega vojaške enote. Prvi kot drugi je namenjen slovenskemu narodu in ga zato vsebinsko ne moremo deliti.

Civilni tisk
Pionir slovenskega narodno-osvobodilnega tiska je "Slovenski poročevalec", ki spremlja osvobodilni boj neprestano od prvega dne in je glasilo Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Njega spremlja "Ljudska pravica", glasilo Komunistične partije Slovenije, iniciatorke, organizatorice in navdihovalke osvobodilnega boja slovenskega naroda. "Kmečki glas" je namenjen kmečkim množicam, "Naša žena" ženam, "Mladina" slovenski mladini. "Uradni list" prinaša odloke, ki jih sprejme Slovenski Narodno Osvobodilni Svet, najvišje zakonodajno in izvršno telo v slovenski federalni enoti nove Titove Jugoslavije.

Vsi ti listi so centralni, namenjeni vsemu slovenskemu narodu. Ker prinašajo vsi ti listi članke načelne važnosti, jih pokrajinske tiskarne za svoja področja ponatiskujejo. Prav tako se v pokrajinah ponatiskujejo tudi vse važnejše brošure, letaki, proglašji, odloki itd.

Pokrajinski tisk vodi narodno-osvobodilni boj predvsem po vidikom posebnih prilik v posameznih pokrajinah.

Okrožne tiskarne seznanjajo sleherni slovensko vas v radijskih vestnikih z vojaškimi in poučilnimi dogodki v svetu in doma. V svojih okrožnih glasilih obravnavajo svoja lokalna vprašanja, ki jih v centralnih in pokrajinskih listih ni mogoče obširneje obravnavati. S svojimi letaki so močna opora pri mobilizaciji najširših ljudskih množic in pri razkroju sovražnika.

V naslednjem navajamo samo najvažnejši civilni tisk:

- Centralni listi:**
Slovenski poročevalec
Ljudska pravica
Kmečki glas
Delavska enotnost
Naša žena
Mladina
Mlada pest
Slovenski pionir
Novi rod
Prosveta
Pregled dogodkov
Uradni list Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta

- Pokrajinski listi**
Primorska:
Partizanski dnevnik
Primorski Kmečki glas
Slovenka
Mladi puntar
Mladi rod
Gorenjska:
Gorenjski glas
Gorenjski Kmečki glas
Gorenjski pionir
Slovenke pod Karavankami
Delavska enotnost
Štajerska:
Novi čas
Borbena Slovenka
Mladi tovariš
Mladi borec

- Koroška:**
Koroška v borbi
Slovenski tehnik
Enotnost.

Okrožni listi:
Vsako okrožje izdaja dnevno radijske vesti. Večina okrožij izdaja svoja redna okrožna glasila ali priložnostna glasila, ki spremljajo in vodijo važna okrožna dogajanja: volitve, narodno tekmovanje itd. Radijske vestnike izdaja tudi več okrajev.

Vojaški tisk
Prvi listi vojaških enot so začeli izhajati leta 1941 in so bili pisani na roko. Izhajali so priložnostno ali redno. Najstarejši tak časopis je rokopisni dnevnik "Partizanski vestnik", ki je bil glasilo Krimskega bataljona.

Zima 1941-42 je bila tako težka, da na izdajanje kakšnega vojaškega lista ni bilo mo-

goče misliti. To zimo je partizan preživel v bojih v pohodih. Desettisoči moderno opremljenih okupatorjevih vojakov niso dali niti možnosti, da bi se vsaj za kratek čas odpočili.

V letu 1942 so partizanske edinice narasle. V nešteti borbah so si priborile novega orožja. Nastale so nove enote. Veliko slovenskega ozemlja je bilo osvobodjenega.

V teh razmerah je izdajala vsaka partizanska enota svoj list, ki je bil tiskan v ciklostilski tehniki. Liste so si vojaške enote izmenjavale, pa tudi civilisti so jih radi brali. Mnogi listi so izhajali dvakrat ali celo trikrat na teden.

"Slovenski partizan" je bil glasilo Glavnega štaba Narodno Osvobodilne vojske Slovenije. Izhajal je mesečno v nakladi več tisoč. Glavni štab je začel takoj izdajati tudi vojaško strokovno literaturo, da bi borbena sposobnost svojih vojakov dvignil. Ko so prerasle partizanske enote v redno vojsko, si je "Slovenski partizan" nadel ime "Naša vojska".

Z nastankom brigad so nastala tudi brigadna glasila, ki so bila razmnožena na ciklostilju. Bataljoni in čete so se naprej izdajali svoje liste, ki so bili pisani na roko.

Liste so pisali borci in komandni kader, jih sami razmnoževali, tiskali in tudi ilustrirali. Ko je dobila partizanska vojska s formiranjem divizij in korpusov značaj redne armade in ko je stopilo v vojsko tudi mnogo kulturnih delavcev, so bili ustanovljeni pri vseh štabih propagandni odseki, ki so organizirali in vodili izdajanje listov.

Od meseca decembra 1943 leta do julija 1944 leta je izhajalo v enotah Narodno Osvobodilne Vojske in Partizanskih Odredov Slovenije redno mesečno 169 različnih listov, od tega dva dnevnik in šest tednikov. Vsega je izšlo vsak mesec 340 časopisov. Vsak mesec je napisalo po en članek ali pesmico okoli 4000 borcev in oficirjev, ki so sodelovali v vsem tisku.

Najvažnejši vojaški listi so naslednji:

- Glasila glavnega štaba:
Slovenski partizan
Naša vojska
Smernice
Vestnik
Part. zdravstveni vestnik
Glasila oficirskih sol:
Zveznik
Vojaški strokovni list
Borba in vzgoja
Listi operativnih zon in korpusov

- Vojaški vestnik
Štajerski kurir
Nova beseda
Dnevnik VII korpusa
Topničar
Listi divizij:
Glas svobode

Za delavce Za delavce

VAŠA PRILIKA DO DOBREGA DELA JE TU!

The National Tube Co., Lorain tovarna, ima na ducate dobrih del še na razpolago za moške

- Izkušnja ni potrebna.
- Dobra plača s časom in pol za nadurno delo.
- Dobre delovne razmere.
- Običajna predmesina in lokalna transportacija do tovarne.

Zglasite se pri
NATIONAL TUBE COMPANY
LORAIN, OHIO
Podružnica U. S. Steel korporacije

Mi vstajamo
Razgled
Kurir XVIII. divizije
Glas XVIII.
Naša pest
Primorski partizan
Triglavske odmevi
Naš glas.

Listi brigad:
Tomšičev glas
Udarnik
Goriški borec
Tovariš
Borec
Naša pest
Gorenjski fantje
Naprej
Naprej v borbo
Ljubljanski borec
Pohorski partizan
Svobodi naproti
Juriš
Za svobodo
Polet
Nova zarja
Naša borba
Glasilo Vojkove brigade
Borba
Soški glas
Naši odmevi

Listi odredov:
Gorenjski partizan
Dolomitski glas
Snežnik
Soški odmevi
Klic s skrajnih meja
Južnoprimorski borci
Oč Savinje do Sotle
Strelec
Zasavski glas
Naša borba
Izpod Triglava.

Zelo bogata je vojaška strokovna literatura, ki izhaja v posebnih zbirkah:

Vojaška strokovna knjižnica je doslej izdala 28 brošur, ki strokovno obravnavajo vrsto vprašanj in nalog, ki dolete partizanskega borca.

"Ekonomsko služba v Narodno Osvobodilni Vojski in Partizanskih Odredih Slovenije."

"Sanitetna knjižnica"

"Bolničarski priručnik".

V dolgi vrsti brošur so partizani opisali svoje boje in zmage; v nepregledni vrsti letakov v slovensčini, nemščini, italijanščini, francoščini in ruščini so vojakom, proti katerim so se borili, pokazali svoje stališče in jih pozivali, naj se jim pridružijo, naj zapuste razbojniško Hitlerjevo vojsko.

Po podatkih organizatorjev slovenskih partizanskih tiskarn napisal na osvobojenem slovenskem ozemlju v mesecu novembru leta 1944 Cene Kranjc.

2 opremljeni sobi
se odda v najem; ena velika za 2 osebi, ena za eno osebo. Se lahko tudi kuha. Vprašajte se na 1245 E. 59 St.

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
prekriži
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENdicott 0718

Boyington-Wainwright-Wermuth

Three outstanding heroes of the war against Japan, Maj. Gregory Boyington, marine corps ace, left; Lt. Gen. Jonathan M. Wainwright, hero of Corregidor, center; and Capt. Arthur W. Wermuth, "one man army of Bataan," credited with killing 116 Japs singlehanded, were all found alive in prison camps, despite extreme hardships they underwent.

Only a Slight Difference of Fifty-Three Years

Once in a great while Mother Nature permits herself a whimsical chuckle and turns in a performance that makes us gasp. The old lady gave such a performance on the day that George Thomas Morton was born in Sioux City, Iowa. He is called either "Ike" or "General," for little George looks as if he were a pea out of the same pod that gave us General of the Army Dwight D. Eisenhower. There is an interval of 53 years between the births of the two "Ikes." George Thomas will soon be two years old.

Mali oglasi

The Florence Dress Shoppe
Popolna zaloga vsakovrstnih oblek za ženske in dekleta.
Vse mere
644 EAST 185th ST.

PRAVKAR SMO PREJELI
3000 STEKLENIC

ROCK & RYE

\$2.35 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Opremljeno sobo

se odda v najem pri slovenski družini. Prost vhod in tudi kuha se lahko. Vprašajte se na 1024 E. 66 Place, spodaj.

Kadar kupujete ali prodajate

Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno pomoč v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas.

Splošna zavarovalnina proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd.

Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.

Se priporočamo.

Edvard Kovac, Frank Prevec in Nettie Prince
KOVAC REALTY
960 E. 185 St.
KE 5030

Naprodaj je

Gift Shoppe, ki ima \$400 tedenskih dohodkov. Nima tekmeča; kratke ure in ob sredah zaprto. Se mora prodati. Cena nizka. Zglasite se med 2. in 4. uro popoldne na 9907 Lorain Ave.

Harmonika naprodaj

Piano harmonika s 96 basi, pripravna za učenca se proda za \$85.00. Poizve se po 6. uri zvečer na 6723 St. Clair Ave.

NE ČAKAJTE!

Sedaj je čas, da si izberete

fin FUR COAT

all

STERLING suknjo

iz volnenega blaga, direktno iz tovarne, katere dobite pri meni vedno po najnižjih cenah v Clevelandu.

SUKNJE IZ BLAGA, katere se prodajajo

od \$35.00 do \$79.00

so pri meni samo

\$29.00 do \$79.00

in če kupite FUR COAT pri meni, si boste prihranili od

\$25.00 do \$150.00 ali več

odvisno je kakšne cene Fur Coat si izberete.

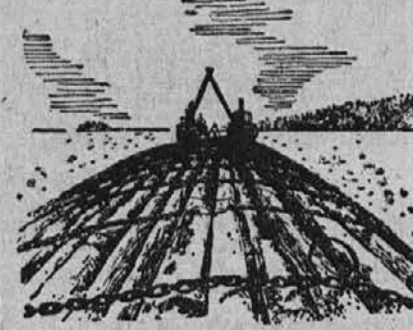
Samo me pokličite, da se dogovorimo kdaj da pridem po vas in vas peljem v tovarno, kjer si boste lahko izbrali kar želite. Vam se priporočam

Benno B. Leustig

1034 Addison Rd. EN 3426

Behind Your Bonds

Lies the Might of America

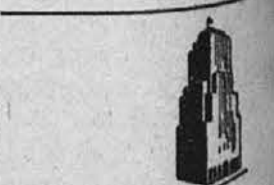
RANGES OF TIMBER

Timber, dominant item in Oregon's industrial life for decades, will contribute postwar wealth to the nation. Its 40,000 workers earn 58 million dollars a year, producing timber valued at 177 millions. Some of the world's largest sawmills operate at Burns, Bend and Klamath Falls. Paper making and furniture pile up resources to make your Bonds the world's best investment.

U. S. Treasury Department

Za delavce

MOŠKI
stari 19 do 30 let
za delo v oddelku za
odpošiljanje in
Plača od ure
UNITED AUTOMOBILE REGISTER CO.
13300 Coit Rd.

DELAJTE V MODERNEMU POSLUHU THE TELEPHONE
potrebuje

ZENSKE delavke hišnih

Downtown poslovanje

Stalno delo—Dobro

Polni ali delni delo

6 večerov v teden

5:10 do 1:40

Zglasite se na

Employment Office

700 Prospect Ave.

od 8. zj. do 5. pop.

razven ob nedeljah

THE OHIO TELEPHONE

Moški 30 do 50 let

izkušnja ni potrebna

Potrebujemo takoj

za delo na prostem

ti drevje in obrezovanje

ves, itd.

Dobra plača in stabilna

A. E. HANSON

10609 St. Clair Ave.

Urad je zgoraj

GL 3397

Išče se

ZIDARJE IN

Dobra plača

Kdor se zanima,

oglasite na

960 E. 185 St.

PANTRY GIRL

21 do 35 let

Čisto, lahko govori

na vzhodni strani

Izkušnja ni potrebna

UNITED AUTOMOBILE REGISTER CO.

13300 Coit Rd.

LIVAR

IZBORNNA PRILIKA

National Mall

& Steel

Casting Co.

Nobenih težav vsled

Civilna produkcija

razmahu

Smo 77 let na uslugo

tacijskim industrijam

THE NATIONAL MALLEABLE STEEL CASTING

10590 Quincy

Mali oglasi

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popusti na

B. J. Radio

1363 E. 45 St.

NORTHERN

Fornice inštalirane

pravimo vsakovrstne

z novimi ali rabljenimi

1172 E. 79 St.

HE 4146

MRS. ANTONIA SVETEK

naznanja, da bo

Formalna otvoritev GOSTILNE

na

768 E. 200 ST.

v soboto, 29. septembra

Za to priliko se bo gostom postreglo z okusno košjo večerjo in dobro pijačo. Priporočam prijateljem in znancem za obilen obisk. Dobra zabava!